EUROOPA KOHTU OTSUS (teine koda)

10. aprill 2008 *

Kohtuasjas C-442/06,

mille ese on EÜ artikli 226 alusel 26. oktoobril 2006 esitatud liikmesriigi kohustuse rikkumise hagi,

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: D. Recchia ja M. Konstantinidis, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

hageja,

versus

Itaalia Vabariik, esindaja: I. M. Braguglia, keda abistas *avvocato dello Stato* G. Fiengo, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja,

* Kohtumenetluse keel: itaalia.

EUROOPA KOHUS (teine koda),

koosseisus: koja esimees C. W. A. Timmermans, kohtunikud L. Bay Larsen, K. Schiemann, J. Makarczyk ja C. Toader (ettekandja),

kohtujurist: J. Kokott,
kohtusekretär: R. Grass,

arvestades kirjalikku menetlust,

arvestades pärast kohtujuristi ärakuulamist tehtud otsust lahendada kohtuasi ilma kohtujuristi ettepanekuta,

on teinud järgmise

otsuse

1 Euroopa Ühenduste Komisjon palub oma hagiavalduses Euroopa Kohtul tuvastada, et kuna Itaalia Vabariik võttis vastu ja jättis kehtima 13. jaanuari 2003. aasta seadusandliku dekreedi nr 36 (*Gazzetta ufficiale della Repubblica italiana* (edaspidi „*GURI*") nr 40 regulaarne lisa, 12.3.2003), mida on muudetud 30. septembri 2005. aasta dekreetseadusega nr 203 (*GURI* nr 230, 30.10.2005, lk 4; edaspidi „seadusandlik

dekreet nr 36/2003"), mis võtab siseriiklikku õigusesse üle nõukogu 26. aprilli 1999. aasta direktiivi 1999/31/EÜ prügilate kohta (EÜT L 182, lk 1; ELT eriväljaanne 15/04, lk 228), siis on ta rikkunud kohustusi, mis tulenevad selle direktiivi artiklitest 2–14.

Õiguslik raamistik

Ühenduse õigus

2 Direktiivi 1999/31 artikli 1 kohaselt on selle eesmärk näha ette meetmed, menetlused ja juhised, et vältida või võimaluste piires vähendada jäätmete ladestamisest tuleneda võivat negatiivset mõju keskkonnale.

3 Direktiivi artikkel 2 sisaldab direktiivis kasutatavate mõistete määratlusi. Teiste seas on seal määratletud jäätmed ja prügila, mille all mõeldakse jäätmekäitluskohta, kus jäätmed ladestatakse maa peale või maa sisse. Artikkel 3 piiritleb direktiivi 1999/31 reguleerimisala, sätestades, et põhimõtteliselt puudutab see kõiki artiklis 2 määratletud prügilaid.

4 Artiklites 4 ja 6 jagab direktiiv 1999/31 prügilad kolme gruppi – ohtlike jäätmete prügilad, tavajäätmeprügilad ja püsijäätmeprügilad – ning sätestab, milliseid jäätmeid võib eri liiki prügilatesse vastu võtta.

5 Jäätmete kohta, mida prügilatesse vastu ei võeta, ja prügilates sobimatu jäätmetöötluse kohta sätestab see direktiiv artikli 5 lõikes 1, et „[l]iikmesriigid koostavad siseriikliku strateegia prügilasse veetavate biolagunevate jäätmete vähendamiseks hiljemalt kahe aasta jooksul pärast [ülevõtmiseks sätestatud] kuupäeva ja teavitavad komisjoni sellest strateegiast", ning kehtestab artikli 5 lõikes 2 tähtajad jäätmete vähendamise ellurakendamiseks.

6 Direktiivi 1999/31 artikkel 10 kehtestab eeskirjad prügila kulude kohta. Selle direktiivi artikkel 11 ja II lisa sätestavad eeskirjad jäätmete prügilasse vastuvõtmise kohta, selle artikkel 12 ja III lisa kehtestavad normid kontrolli ja seire kohta prügila kasutusajal ning sama direktiivi artikkel 13 puudutab prügilate sulgemist ja järelhooldust.

7 Direktiiv 1999/31 näeb oma artiklites 7–9 ette menetluse uutele prügilatele loa andmiseks. Ka olemasolevate prügilate suhtes kehtestatakse teatavad meetmed. Kõnesoleva direktiivi artikkel 14 sätestab selle kohta:

„Liikmesriigid võtavad meetmeid, millega tagatakse, et prügilad, millele on antud luba või mis tegutsevad käesoleva direktiivi ülevõtmise ajal, ei või tegutsemist jätkata, kui allpool esitatud meetmed ei ole võimalikult kiiresti ja hiljemalt kaheksa aasta möödumisel artikli 18 lõikega 1 ettenähtud kuupäevast rakendatud:

a) ühe aasta jooksul pärast artikli 18 lõikes 1 sätestatud kuupäeva prügila käitaja koostab ja esitab pädevatele asutustele kinnitamiseks prügila vastavusse viimise

kava, milles on artiklis 8 loetletud andmed, ja kõik parandusmeetmed, mida käitaja peab vajalikuks, et täita käesoleva direktiivi nõudeid, välja arvatud I lisa punkti 1 nõuded;

b) prügila vastavusse viimise kava esitamise järel teevad pädevad asutused lõpliku otsuse, kas käitamist võib nimetatud kava ja käesoleva direktiivi alusel jätkata. Liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid, et artikli 7 punkti g ja artikli 13 kohaselt sulgeda nii kiiresti kui võimalik prügilad, millele ei ole antud artikli 8 kohaselt luba tegevust jätkata;

c) heakskiidetud prügila vastavusse viimise kava alusel kinnitavad pädevad asutused vajalikud tööd ja kehtestavad kava täitmiseks vajaliku üleminekuaja. Kõik olemasolevad prügilad peavad vastama käesoleva direktiivi nõuetele, välja arvatud I lisa punkti 1 nõuded, kaheksa aasta jooksul pärast artikli 18 lõikega 1 ettenähtud kuupäeva;

d) i) ühe aasta jooksul pärast artikli 18 lõikega 1 ettenähtud kuupäeva kohaldatakse artikleid 4, 5 ja 11 ning II lisa ohtlike jäätmete prügilate suhtes;

ii) kolme aasta jooksul pärast artikli 18 lõikega 1 ettenähtud kuupäeva kohaldatakse artiklit 6 ohtlike jäätmete prügilate suhtes.”

8 Direktiivi 1999/31 artiklis 18 kehtestatakse selle ülevõtmise tähtaeg järgmiselt:

„1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi täitmiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt kahe aasta möödumisel direktiivi jõustumisest. Liikmesriigid teavitavad sellest viivitamata komisjoni.

[…]”

9 Direktiiv jõustus 16. juulil 1999. Selle artiklis 18 antud ülevõtmistähtaeg möödus 16. juulil 2001.

10 19. detsembril 2002 võttis Euroopa Liidu Nõukogu vastu otsuse 2003/33/EÜ, millega kehtestatakse jäätmete prügilatesse vastuvõtmise kriteeriumid ja kord direktiivi 1999/31/EÜ artikli 16 ja II lisa kohaselt (EÜT L 11, lk 27).

Siseriiklik õigus

11 Seadusandlik dekreet nr 36/2003 võtab Itaalia õigusesse üle kogu direktiivi 1999/31.

12 Selle artiklis 5 on sätestatud, et regioonid peavad ühe aasta jooksul alates dekreedi jõustumisest välja töötama ja heaks kiitma programmi prügilates olevate biolagunevate jäätmete vähendamiseks. Samuti kehtestatakse selles tähtajad, mida tuleb järgida jäätmete prügilasse viimise järkjärguliseks vähendamiseks. Seadusandliku dekreedi nr 36/2003 artikkel 6 võtab üle direktiivi 1999/31 sätte, mis puudutab jäätmeid, mida prügilatesse vastu ei võeta, samas kui selle artikkel 11 kehtestab menetlusreeglid jäätmete vastuvõtuks prügilatesse.

13 Selle seadusandliku dekreedi artikkel 17 pealkirjaga „Ülemineku- ja lõppsätted", mis sätestab olemasolevate prügilate käitlemist reguleerivad eeskirjad, on sõnastatud järgmiselt:

„1. Prügilad, millele on käesoleva dekreedi jõustumise hetkel väljastatud luba, võivad jätkata lubatud jäätmete vastuvõtmist 31. detsembrini 2006.

2. Arvestades ministeeriumidevahelise komitee 27. juuli 1984. aasta otsuses, mis on avaldatud [*GURI*] nr 253 regulaarses lisas 13. septembril 1984, ette nähtud lubatavuse tingimusi ja piire, on […] uutes prügilates kuni 31. detsembrini 2006 lubatud jäätmeid kõrvaldada järgmiselt:

a) püsijäätmeprügilates jäätmeid, mida eelnevalt saadeti II kategooria A tüüpi prügilatesse;

b) tavajäätmeprügilates jäätmeid, mida eelnevalt saadeti I ja II kategooria B tüüpi prügilatesse;

c) ohtlike jäätmete prügilates jäätmeid, mida eelnevalt saadeti II kategooria C tüüpi ja III kategooria prügilatesse.

3. Lõikes 1 nimetatud loa omanik või tema poolt volitatud prügila käitaja esitab kuue kuu jooksul käesoleva dekreedi jõustumisest pädevale ametiasutusele käesolevas dekreedis kehtestatud kriteeriumide alusel koostatud prügila vastavusse viimise kava koos artiklis 14 nimetatud rahalise tagatisega.

4. Pädev ametiasutus kiidab lõikes 3 nimetatud kava heaks põhistatud otsustega, lubab prügila tegevuse jätkamise ja kinnitab vastavusse viimiseks vajalikud tööd, nende teostamise üksikasjad ja nende lõpetamise viimase tähtpäeva, mis ei tohi olla hilisem kui 16. juuli 2009. […]

5. Lõikes 3 nimetatud kava kinnitamata jätmise korral kehtestab pädev ametiasutus lähtuvalt artikli 12 lõike 1 punktist c prügila sulgemise üksikasjad ja tähtajad.

[…]”.

14 Ministeeriumidevahelise komitee 27. juuli 1984. aasta otsus, millele on viidatud seadusandliku dekreedi nr 36/2003 artikli 17 lõikes 2, näeb ette prügilate jagamise kolme kategooriasse. II kategooria C tüüpi ja III kategooria prügilad, mida on nimetatud selle artikli 17 lõike 2 punktis c, on mõeldud toksiliste ja ohtlike jäätmete vastuvõtmiseks (kõnesoleva otsuse punktid 4.2.3.3 ja 4.2.4).

Kohtueelne menetlus

15 Komisjon – olles saanud kaebuse direktiivi 1999/31 ebaõige ülevõtmise kohta seadusandliku dekreediga nr 36/2003 – saatis Itaalia Vabariigile 17. oktoobril 2003 märgukirja, milles ta märkis, et see seadusandlik dekreet ei ole kooskõlas nimetatud direktiivi artiklitega 2, 5, 6, 10, 13 ja 14. Märgukirja sissejuhatavas osas rõhutas komisjon, et see „[ei mõjuta] mingil moel asjaolu, et hiljem [võidakse] Itaalia ametiasutuste tähelepanu juhtida ka muudele küsimustele".

16 Itaalia Vabariik vastas sellele kirjale kahe eraldi kirjaga, mille kuupäevad on vastavalt 12 detsember 2003 ja 28. jaanuar 2004.

17 Komisjon esitas 9. juulil 2004 sellele liikmesriigile täiendava märgukirja, milles ta väljendas oma kahtlusi mitte üksnes seoses algses märgukirjas osutatud direktiivi 1999/31 artiklite ebaõige ülevõtmisega, vaid ka seoses selle direktiivi artiklite 3, 4, 7, 8, 9, 11 ja 12 ülevõtmisega. Lisaks palus ta Itaalia Vabariigil edastada teave nende prügilate täpse arvu kohta, millele ei kohaldata nimetatud direktiivi uusi prügilaid

puudutavaid sätteid, ja esitada oma seisukoht kahe kuu jooksul alates täiendava märgukirja kättesaamisest.

18 Kuna komisjoni ei rahuldanud Itaalia Vabariigi selgitused, esitas ta sellele liikmesriigile 19. detsembril 2005 põhjendatud arvamuse. Komisjon võttis selles tagasi mõned algses märgukirjas esitatud väited ja kinnitas neid, mis põhinesid olemasolevaid prügilaid reguleerivate siseriiklike sätete vastuolul direktiiviga 1999/31. Lisaks kohustas ta Itaalia Vabariiki võtma nimetatud arvamuse järgimiseks vajalikke meetmeid kahe kuu jooksul arvamuse kättesaamisest.

19 Kuna komisjoni ei veennud Itaalia Vabariigi 28. veebruari 2006. aasta kirjas esitatud argumendid, esitas ta käesoleva hagi.

Hagi

Vastuvõetamatuse vastuväide, mis põhineb kohtueelse menetluse väidetaval õigusvastasusel

20 Itaalia Vabariik tugineb kohtueelset menetlust mõjutanud veale, mis toob kaasa komisjoni hagi vastuvõetamatuse. Ta märgib, et see institutsioon muutis esitatud väiteid. Kui algses märgukirjas märkis komisjon seoses olemasolevate prügilatega, et seadusandlik dekreet nr 36/2003 on vastuolus direktiivi 1999/31 artikliga 14, siis

täiendavas märgukirjas tugines ta vastuolule sama direktiivi artiklitega 2–14. See liikmesriik rõhutab samuti, et komisjon nentis juba algses märgukirjas, et hiljem võib ilmneda „uusi kahtlusi" seoses direktiivi 1999/31 ülevõtvate siseriiklike õigusaktide vastavusega sellele direktiivile. Niisuguse märkuse lisamine lubas komisjonil muuta liikmesriigi vastu esitatud väiteid oma vajaduste kohaselt ilma sealjuures uut rikkumismenetlust alustamata. Lisaks rikub täiendavas märgukirjas uute väidete esitamine ka EÜ artiklist 10 tulenevat lojaalse koostöö kohustust.

21 Komisjon ei ole niisuguse rikkumise esinemisega nõus, kuna Itaalia Vabariigile saadetud täiendava märgukirja eesmärk oli lisada uusi väiteid või muuta juba esitatud väiteid. Märgukirjas väljatoodu täpsustamiseks ja liikmesriigi ametiasutuste analüüside täiendamiseks esitas komisjon liikmesriigile põhjendatud arvamuse. Esitatud väidete laiendamiseks edastas komisjon sellele liikmesriigile vastavalt EÜ artiklile 226 täiendava märgukirja, mille kohta see sai väljendada oma seisukohti.

22 Sellega seoses tuleb meelde tuletada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt kujutab kohtueelse menetluse nõuetekohasus endast EÜ asutamislepinguga taotletud põhilist garantiid mitte üksnes kõnealuse liikmesriigi õiguste kaitseks, vaid ka tagamaks, et võimaliku kohtumenetluse vaidlusese oleks täpselt määratletud. Sellest sihist tuleneb, et märgukirja eesmärk on esiteks piiritleda kohtuasja ese ja anda oma seisukohta esitama kutsutud liikmesriigile kaitse ettevalmistamiseks vajalikku teavet ning teiseks võimaldada liikmesriigil kõrvaldada rikkumine enne asja andmist Euroopa Kohtusse (13. detsembri 2001. aasta otsus kohtuasjas C-1/00: komisjon *vs.* Prantsusmaa, EKL 2001, lk I-9989, punkt 54, ja 5. novembri 2002. aasta otsus kohtuasjas C-476/98: komisjon *vs.* Saksamaa, EKL 2002, lk I-9855, punktid 46 ja 47).

23 Komisjon saatis Itaalia Vabariigile täiendava märgukirja, milles ta andis sellele liikmesriigile uue tähtaja oma seisukohtade esitamiseks enne talle põhjendatud arvamuse saatmist täiendavas märgukirjas esitatud väidete alusel. Komisjon ei rikkunud seega kaitseõigusi, kuna Itaalia Vabariigile on antud võimalus enne põhjendatud arvamuse saamist oma kaitset ette valmistada.

24 Järelikult tuleb Itaalia Vabariigi esitatud vastuvõetamatuse vastuväide tagasi lükata.

Esimene väide, mis põhineb direktiivi 1999/31 artiklite 2–14 rikkumisel seoses selle direktiivi hilinenud ülevõtmisega

Poolte argumendid

25 Komisjon väidab, et direktiivi 1999/31 hilinenud ülevõtmise tõttu, mis viidi lõpule alles seadusandliku dekreedi nr 36/2003 jõustumisega 27. märtsil 2003, kuigi see oleks pidanud toimuma enne 16. juulit 2001, reguleeriti 16. juuli 2001 ja 27. märtsi 2003 vahel loa saanud prügilaid Itaalia õiguse kohaselt olemasolevatele prügilatele kohaldatavate sätetega, mitte aga rangemate sätetega, mis olid kehtestatud uute prügilate suhtes. Itaalia Vabariik rikkus seega nende prügilate puhul selle direktiivi artikleid 2–14, kuivõrd neid artikleid ei kohaldatud kõigile prügilatele, mida oleks

tulnud käsitleda kui uusi prügilaid. Itaalia ametiasutused otsustasid seega tahtlikult rikkuda asjaomaseid ühenduse õiguse sätteid, kuna isegi direktiivi hilinenud ülevõtmisel oleks nad saanud ja pidanud kehtestama nende prügilate suhtes eeskirjad, mis on selles direktiivis sätestatud uute prügilate kohta.

26 Komisjon lisab, et haldusmenetluses esitatud asjaolu, et Itaalia Vabariik otsustas ühepoolselt oodata otsuse 2003/33/EÜ vastuvõtmist, ei õigusta direktiivi 1999/31 ülevõtmisega viivitamist. See ülevõtmine ei sõltunud mingil moel niisuguse akti olemasolust, kuna vastavalt nimetatud direktiivile pidid liikmesriigid kasutama siseriiklikke kriteeriume, mis vastavad direktiivi II lisa ettekirjutustele.

27 Itaalia Vabariik väidab selle väite kohta esiteks, et see on vastuvõetamatu, kuna komisjon ei saa pöörduda Euroopa Kohtusse direktiivi 1999/31 ülevõtmisega viivitamise alusel, kui seadusandlik dekreet selle ülevõtmiseks võeti vastu enne kohtueelse menetluse alustamist ja kui see hilinemine kujutab endast kõrvaldamatut asjaolu.

28 Teiseks väidab see liikmesriik, et selle hilinemise tõttu tuli puhtalt tehnilistel ja administratiivsetel põhjustel kohaldada nende prügilate suhtes, millele anti luba direktiivi 1999/31 ülevõtmise tähtaja möödumise ja seadusandliku dekreedi 36/2003 jõustumise kuupäeva vahelisel ajal, kohustusi, mis olid direktiivis kehtestatud olemasolevatel prügilatele. Nende prügilate suhtes, mis sisaldasid juba teatud kogust jäätmeid, oli vajalik ette näha üleminekuperiood, mille jooksul käitamislubade omanikud oleks saanud need nõuetega vastavusse viia. Lisaks vastas see üleminekuperiood vajadusele vältida ebavõrdse olukorra loomist ettevõtjate suhtes, kellel oli juba niisugune

luba kõnealuse seadusandliku dekreedi jõustumise kuupäeval. Kavandatud kord oli igal juhul väga range ja sätestas prügila vastavusse viimise kava esitamiseks kohustusliku tähtaja, mis oli lühem direktiiviga 1999/31 sätestatust.

Euroopa Kohtu hinnang

29 Mis puudutab Itaalia Vabariigi esitatud vastuvõetamatuse vastuväidet, mis põhineb huvi puudumisel direktiivi 1999/31 hilinenud ülevõtmise tuvastamiseks, siis tuleb märkida, et käesolevas hagis esitatud nõuded, eriti osas, milles need tuginevad sellele esimesele väitele, ei puuduta mitte niisuguse hilinemise tuvastamist, vaid selle tuvastamist, et seadusandliku dekreedi nr 36/2003 üleminekusätted on vastuolus kõnealuse direktiiviga osas, mis puudutab prügilaid, mis avati selle direktiivi ülevõtmistähtaja möödumise ja seadusandliku dekreedi jõustumise kuupäeva vahelisel ajal.

30 Euroopa Kohtu praktikast tuleneb aga, et kui liikmesriik ei võtnud ettenähtud tähtaja jooksul üle ühenduse direktiivi ja tema vastu on esitatud liikmesriigi kohustuste rikkumise hagi, mille ese ei ole mitte tegevusetus, vaid direktiivist tuleneva kohustuse eiramine, siis ei saa see liikmesriik selleks, et vaidlustada hagi vastuvõetavust ja sellest tulenevalt rikkumise tuvastamisele suunatud nõude läbivaatamist Euroopa Kohtus, tugineda asjaolule, et ta ei olnud võtnud selle direktiivi ülevõtmiseks vajalikke meetmeid (11. augusti 1995. aasta otsus kohtuasjas C-431/92: komisjon *vs.* Saksamaa, EKL 1995, lk I-2189, punkt 23).

31 Järelikult tuleb tagasi lükata vastuväide, mille kohaselt esimene väide on vastuvõetamatu, kuna komisjonil puudub põhjendatud huvi menetluse algatamiseks.

32 Selle väite põhjendatuse kohta tuleb tõdeda, et nagu komisjon õigustatult väitis – ja millele Itaalia Vabariik ei ole vastu vaielnud –, ei näe seadusandlik dekreet nr 36/2003 ette, et direktiivi 1999/31 ülevõtmistähtaja möödumise ja selle seadusandliku dekreedi jõustumise kuupäeva vahel avatud prügilatele kohaldatakse uusi prügilaid puudutavaid sätteid ehk direktiivi artikleid 2–13. Seevastu nähakse selles seadusandlikus dekreedis ette, et neile kohaldatakse regulatsiooni, mis on mõeldud olemaolevate prügilate jaoks, kuivõrd nende puhul rakendatakse selle artiklis 17 sätestatud nõuetega vastavusse viimise menetlust.

33 Väljakujunenud kohtupraktikast aga nähtub, et liikmesriik ei või tugineda direktiivi ülevõtmisega hilinemisele, et õigustada muude selles direktiivis ettenähtud kohustuste eiramist või nende täitmisega viivitamist (vt 13. aprilli 2000. aasta otsus kohtuasjas C-274/98: komisjon *vs.* Hispaania, EKL 2000, lk I-2823, punkt 22, ja 8. novembri 2001. aasta otsus kohtuasjas C-127/99: komisjon *vs.* Itaalia, EKL 2001, lk I-8305, punkt 45). Kui direktiiviga, nagu on kõne all käesolevas asjas, kehtestatakse pädevatele siseriiklikele ametiasutustele ühemõttelised kohustused, siis ei või selle direktiivi ülevõtmata jätnud liikmesriigid pidada end pärast ülevõtmistähtaja möödumist vabastatuks nende kohustuste täitmisest ega välistada üleminekusättega sama direktiivi sätete kohaldamist. Tunnistada niisuguse võimaluse olemasolu tähendaks seda, et liikmesriikidel lubataks ülevõtmistähtaega enda suhtes edasi lükata (vt selle kohta 9. augusti 1994. aasta otsus kohtuasjas C-396/92: Bund Naturschutz in Bayern jt, EKL 1994, lk I-3717, punkt 19).

34 Sellest järeldub, et Itaalia Vabariik oleks pidanud kohaldama 16. juuli 2001 ja 27. märtsi 2003 vahel loa saanud prügilatele direktiivi 1999/31 uusi prügilaid reguleerivaid

sätteid, mis sisalduvad selle artiklites 2–13. Võttes vastu ja jättes kehtima seadusandliku dekreedi nr 36/2003, mille tulemusena niisugune kohaldamine oli välistatud, rikkus ta järelikult nendest artiklitest tulenevaid kohustusi.

35 Lisaks rikkus ta ka kohustusi, mis tulenevad selle direktiivi artiklist 14, kuivõrd ta kohaldas selles artiklis olemasolevate prügilate kohta kehtestatud korda uutele prügilatele.

36 Lisaks on alusetud selle liikmesriigi esitatud põhjendused direktiivi 1999/31 ülevõtmisega hilinemise ja kohaldamise kohta, mis põhinevad vajadusest oodata ära otsuse 2003/33 vastuvõtmine. Selle otsuse eesmärk on täpsustada jäätmete prügilatesse vastuvõtmise kriteeriume ja korda. Need eeskirjad on sätestatud selles direktiivis ja nende kohaldamine ei sõltu niisuguse otsuse vastuvõtmisest kõnesoleva direktiivi artikli 16 alusel.

37 Järelikult tuleb komisjoni esimene väide, mille ta esitas oma hagi põhjenduseks, lugeda põhjendatuks.

Teine väide, mis põhineb direktiivi 1999/31 artikli 14 punkti d alapunkti i rikkumisel

Poolte argumendid

38 Teise väitega märgib komisjon, et direktiivi 1999/31 artikli 14 punkti d alapunkt i, milles kehtestatakse üleminekusätted ohtlike jäätmete prügilate jaoks, sätestab, et

artikleid 4, 5 ja 11 ning II lisa kohaldatakse alates 16. juulist 2002 olemasolevatele prügilatele, samas kui seadusandlik dekreet nr 36/2003 ei näe mingil moel ette, et neid sätteid kohaldatakse samadele prügilatele, vaid vastupidi, näeb artikli 17 lõike 2 punktis c ette üleminekueeskirjad ainult uutele prügilatele. Viimati nimetatud säte ei ole seega vastuolus mitte pelgalt selle direktiivi artikli 14 punkti d alapunktiga i, vaid ka sätetega, mida nendele prügilatele tuleb kohaldada, ehk eelkõige selle direktiivi artiklitega 4, 5 ja 11 ning II lisaga. Lisaks ei ole selle direktiiviga kooskõlas ka Itaalia õigusaktid, mis kehtisid nende prügilate suhtes enne selle direktiivi jõustumist.

39 Itaalia Vabariik märgib, et sellel väitel põhineva rikkumise võimalik tuvastamine ei võimalda tal võtta direktiivi 1999/31 täitmiseks vajalikke meetmeid, kuivõrd Euroopa Kohtu otsus tehakse pärast ohtlike jäätmete prügilate suhtes kehtinud üleminekukorra lõppemist 31. detsembril 2006.

40 Kõnesoleva väite põhjendatuse kohta rõhutab see liikmesriik, et seadusandliku dekreedi nr 36/2003 artikkel 17 võtab õigesti üle direktiivi artikli 14 punkti d alapunkti i, kuivõrd selles nähakse ette direktiivi artiklite 4, 5 ja 11 kohaldamine olemasolevatele prügilatele. Nimetatud artikli 17 lõigetest 3–5 tulenevalt pidid nende prügilate käitajad esitama hiljemalt 27. septembriks 2003 pädevale ametiasutusele prügila vastavusse viimise kava. See ametiasutus pidi nimetatud kava heaks kiitma lähtuvalt kõnesoleva direktiivi ülevõtnud sätetes kehtestatud prügilate liigitusest ja nende tegevuse jätkumist puudutavatest tingimustest enne 16. juulit 2009, mis vastab direktiivis olemaolevate prügilate nõuetega vastavusse viimiseks antud tähtajale.

41 Seadusandliku dekreedi nr 36/2003 artikli 17 lõike 2 punkt c, millele komisjon tugines, kehtestas üleminekusätte, mille kohaselt võib ohtlikke jäätmeid, mis tuli enne

selle seadusandliku dekreedi jõustumist kehtinud korra kohaselt suunata toksiliste ja ohtlike jäätmete prügilatesse, nendes prügilates vastu võtta kuni 31. detsembrini 2006. Itaalia Vabariigi arvates nägi selline normistik ja eelkõige ministri 11. märtsi 1998. aasta dekreet nr 141 (*GURI* nr 108, 12.5.1998) – kuigi sellega ei võetud üle direktiivi 1999/31 sätteid – ette konkreetsed keelud ja menetlused nende jäätmete vastuvõtmiseks prügilatesse, mis vastavad selles direktiivis kehtestatud normidele.

Euroopa Kohtu hinnang

42 Itaalia Vabariigi esitatud asja läbivaatamist takistava asjaolu kohta tuleb meenutada, et kohtupraktika kohaselt tuleb liikmesriigi kohustuste rikkumise esinemist hinnata liikmesriigile põhjendatud arvamuses määratud tähtaja lõppemisel esineva olukorra alusel. Isegi siis, kui liikmesriigi kohustuste rikkumine kõrvaldatakse pärast tähtaja möödumist, säilib huvi hagi esitamiseks, eriti selleks, et teha kindlaks liikmesriigi võimalik vastutus nende isikute ees, kelle õigused põhinevad liikmesriigi kohustuste rikkumisel (vt selle kohta 18. märtsi 1992. aasta otsus kohtuasjas C-29/90: komisjon *vs.* Kreeka, EKL 1992, lk I-1971, punkt 12, ja 14. aprilli 2005. aasta otsus kohtuasjas C-519/03: komisjon *vs.* Luksemburg, EKL 2005, lk I-3067, punktid 18 ja 19).

43 Käesolevas asjas tuleb tõdeda, et seadusandliku dekreedi nr 36/2003 artikli 17 lõike 2 punkt c sisaldab ohtlike jäätmete prügilaid puudutavat üleminekusätet, mida Itaalia Vabariigi kinnitusel kohaldati ka sellele liikmesriigile komisjoni põhjendatud arvamuse täitmiseks antud tähtaja lõpul.

44 Lisaks tuleb rõhutada, et vastupidiselt selle liikmesriigi väidetule põhineb talle etteheidetav rikkumine mitmete nimetatud prügilatele kohaldatavate Itaalia õiguse sätete vastuolul ühenduse õigusega. Need sätted ei hõlma mitte ainult normi, mis loetleb nendesse prügilatesse vastuvõetavad jäätmed, mille suhtes seadusandlik dekreet nr 36/2003 on ette näinud üleminekukorra, vaid ka sätteid, mis käsitlevad jäätmete käitlust ja nende prügilatesse vastuvõtmise menetlust.

45 Sellest järeldub, et hagi teine väide, mis käsitleb direktiivi 1999/31 artikli 14 punkti d alapunkti i rikkumist, on vastuvõetav.

46 Selle teise väite põhjendatuse kohta tuleb meelde tuletada, et kõnealuse direktiivi artikli 14 punkti d alapunkt i sätestab, et ühe aasta jooksul pärast ülevõtmiskuupäeva möödumist ehk alates 16. juulist 2002 kohaldatakse artikleid 4, 5 ja 11 ning II lisa ohtlike jäätmete prügilate suhtes. Selles sättes kehtestati seega olemasolevate prügilate vastavusse viimise menetluse kestusest, mis peab lõppema 16. juuliks 2009, täiesti sõltumatu lühike tähtaeg loetletud sätete kohaldamiseks nendele prügilatele.

47 Kuid seadusandliku dekreedi nr 36/2003 artikli 17 lõike 2 punkt c, mis – nagu märgib õigustatult komisjon – kehtestab üleminekusätted ohtlike jäätmete käitlemiseks, on kohaldatav üksnes uutele prügilatele ega näe ette ühtegi üleminekusätet nende jäätmete käitlemise kohta olemasolevates prügilates.

48 Vastupidiselt Itaalia Vabariigi väidetule ei sätesta ka seadusandliku dekreedi nr 36/2003 artikli 17 lõiked 3–5, et nendele prügilatele kohaldatakse 16. juulist 2002 direktiivi 1999/31 artikleid 4, 5 ja 11 ning II lisa. Selle siseriikliku õiguse sättega luuakse üksnes nõuetega vastavusse viimise menetlus, mida kohaldatakse kõigi prügilate suhtes sõltumata sellest, millisesse kategooriasse nad kuuluvad. Kõnesoleva sätte kohaselt peab prügila käitamise loa omanik esitama kuue kuu jooksul selle dekreedi jõustumisest pädevale ametiasutusele prügila vastavusse viimise kava. Ametiasutus lubab prügila tegevuse jätkamise ja kinnitab vastavusse viimiseks vajalikud tööd, nende teostamise üksikasjad ja nende lõpetamise tähtpäeva. Vastavusse viimine peab olema lõpetatud enne 16. juulit 2009.

49 Pealegi ei taganud olemasolevate prügilate vastavusse viimiseks antud üleminekuperioodi vältel direktiivi 1999/31 artiklite 4, 5 ja 11 täielikku kohaldamist ohtlike jäätmete prügilate suhtes ka need siseriikliku õiguse sätted, mis pärinesid seadusandliku dekreedi nr 36/2003 eelsest ajast ja reguleerisid ohtlike jäätmete kõrvaldamist, kuigi nad kehtestasid konkreetsed sätted niisuguste jäätmete prügilatesse vastuvõtmise kohta. Itaalia Vabariik tunnistas ka ise kostja vastuses, et see siseriiklik regulatsioon ei olnud sama sisuga kui direktiivi asjaomased sätted.

50 Eeltoodut arvestades tuleb ka komisjoni esitatud teine väide lugeda põhjendatuks.

51 Sellest tulenevalt tuleb sedastada, et kuna Itaalia Vabariik võttis vastu ja jättis kehtima seadusandliku dekreedi nr 36/2003, mis võtab siseriiklikku õigusesse üle direktiivi 1999/31 sätted, kuid

– ei näe ette direktiivi 1999/31 artiklite 2–13 kohaldamist prügilate suhtes, millele anti luba pärast direktiivi 1999/31 ülevõtmise tähtaja möödumist ja enne selle seadusandliku dekreedi jõustumist, ega

– taga selle direktiivi artikli 14 punkti d alapunkti i ülevõtmist,

siis on Itaalia Vabariik rikkunud direktiivi 1999/31 artiklitest 2–14 tulenevaid kohustusi.

Kohtukulud

52 Kodukorra artikli 69 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna komisjon on kohtukulude hüvitamist nõudnud ja Itaalia Vabariik on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud välja mõista Itaalia Vabariigilt.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (teine koda) otsustab:

1. Kuna Itaalia Vabariik võttis vastu ja jättis kehtima 13. jaanuari 2003. aasta seadusandliku dekreedi nr 36 muudetud redaktsiooni, mis võtab siseriiklikku õigusesse üle nõukogu 26. aprilli 1999. aasta direktiivi 1999/31/EÜ prügilate kohta sätted, kuid

– ei näe ette direktiivi 1999/31 artiklite 2–13 kohaldamist prügilate suhtes, millele anti luba pärast direktiivi 1999/31 ülevõtmise tähtaja möödumist ja enne selle seadusandliku dekreedi jõustumist, ega

– taga selle direktiivi artikli 14 punkti d alapunkti i ülevõtmist,

siis on Itaalia Vabariik rikkunud direktiivi 1999/31 artiklitest 2–14 tulenevaid kohustusi.

2. Mõista kohtukulud välja Itaalia Vabariigilt.

Allkirjad